

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ FRANCO MONTANARI ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ, σ. xvii

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, σ. xviii

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αρχαία ελληνική λογοτεχνία και η διάδοσή της

1. Η Ελλάδα, οι Έλληνες και η ελληνική γλώσσα

1.1. Οι πρώτοι Έλληνες: οι Μυκηναίοι, σ. 1 • 1.2. Η κάθοδος των Δωριέων και ο «ελληνικός Μεσαίωνα», σ. 2 • 1.3. Η πόλις και η εξάπλωση του ελληνικού πολιτισμού στη Μεσόγειο, σ. 4 • 1.4. Οι ελληνικές διάλεκτοι και η λογοτεχνία, σ. 5 • 1.5. Η Κοινή διάλεκτος, σ. 7

2. Χρονολόγιο της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας

2.1. Οι περίοδοι, σ. 8 • 2.2. Η Αρχαϊκή εποχή, σ. 8 • 2.3. Η Κλασική εποχή, σ. 8 • 2.4. Η Ελληνιστική εποχή, σ. 9 • 2.5. Η Αυτοκρατορική εποχή, σ. 9 • 2.6. Η Βυζαντινή εποχή, σ. 10

3. Η διάσωση και η παράδοση των κειμένων

3.1. Άμεση και έμμεση παράδοση, σ. 10 • 3.2. Η αρχαία ελληνική λογοτεχνία και η εγγραμματοσύνη, σ. 11 • 3.3. Το βιβλίο στον αρχαιοελληνικό κόσμο, σ. 13 • 3.4. Οι αναγνώστες στον αρχαιοελληνικό κόσμο, σ. 15 • 3.5. Παράδοση και επιλογή, σ. 17

Η ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

1. Η εποχή

1. Η πρώιμη και η μέση αρχαϊκή εποχή (8ος-7ος αιώνας π.Χ.)

1.1. Η πόλις, σ. 21 • 1.2. Ο αποικισμός της Μεσογείου, σ. 22 • 1.3. Οι εσωτερικές συγκρούσεις στις πόλεις, σ. 23

2. Ο 6ος αιώνας και οι Περσικοί πόλεμοι (490-479 π.Χ.)

2.1. Η Αθήνα κατά τον 6ο αιώνα, σ. 23 • 2.2. Η Σικελία και η Μεγάλη Ελλάδα, σ. 24 • 2.3. Οι αποικίες της Ασίας και η επέκταση της Περσικής αυτοκρατορίας, σ. 25

3. Διάδοση των ιδεών και των λογοτεχνικών έργων

Χρονολογικός πίνακας των κυριότερων ιστορικών γεγονότων, σ. 28

II. Η αρχαϊκή επική ποίηση

1. Όμηρος

30

1.1. Πριν από τον Όμηρο: το «προομηρικό» στάδιο, σ. 30 • 1.1.1. Ποιητές πριν από τον Όμηρο, σ. 30 • 1.1.2. Η ανασύνθεση της προομηρικής λογοτεχνικής ιστορίας, σ. 30 • 1.1.3. Μαρτυρίες σχετικά με προομηρικές λογοτεχνικές μορφές, σ. 31 • 1.2. Βιογραφικές παραδόσεις γύρω από τον Όμηρο, σ. 31 • 1.3. Τα Ομηρικά έπη, η *Ιλιάδα* και η *Οδύσσεια*, σ. 33 • 1.3.1. Δύο αριστουργήματα στην αυγή της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας, σ. 33 • 1.3.2. Η *Ιλιάδα*, δομή και περιεχόμενο, σ. 33 • 1.3.3. Η *Οδύσσεια*, δομή και περιεχόμενο, σ. 36 • 1.3.4. *Ιλιάδα* και *Οδύσσεια*, μια πρώτη σύγκριση, σ. 37 • 1.3.5. Η σχετική και η απόλυτη χρονολόγηση των επών, σ. 40 • 1.4. Μεταξύ μύθου και ιστορίας: από τον μυκηναϊκό κόσμο στα Ομηρικά έπη, σ. 40 • 1.4.1. Ο Σλήμαν και η ομηρική αρχαιολογία, σ. 40 • 1.4.2. Η μυκηναϊκή κοινωνία, σ. 43 • 1.4.3. Το ιστορικό-γλωσσικό και το ιστορικό-αρχαιολογικό ζήτημα, σ. 43 • 1.4.4. Συμπέρασμα: Μακρινές αναμνήσεις και ποιητικός κόσμος, σ. 51 • 1.5. Οι θεοί και οι ήρωες, ο θεικός κόσμος και η ομηρική ηθική, σ. 51 • 1.5.1. Ο ρόλος του θεικού κόσμου, σ. 51 • 1.5.2. Η ομηρική απεικόνιση του θείου, σ. 52 • 1.5.3. Οι σχέσεις θεών και ανθρώπων, σ. 53 • 1.5.4. Ο κόσμος των ηρώων, σ. 54 • 1.6. Η ομηρική ποιητική, σ. 55 • 1.7. Η γλώσσα και το μέτρο, σ. 58 • 1.7.1. Η ομηρική γλώσσα, σ. 58 • 1.7.2. Το μέτρο της επικής ποίησης, σ. 60 • 1.8. Ύφος και φρασεολογία: προφορικότητα και εγγραμματοσύνη. Ο ποιητής και το κοινό του, σ. 61 • 1.9. Το Ομηρικό ζήτημα και η σύγχρονη εκδοχή του, σ. 67 • 1.9.1. Τα έπη κατά τη διάρκεια της Αρχαιότητας, σ. 67 • 1.9.2. Τα έπη στους νεότερους χρόνους, σ. 69 • 1.9.3. Το Ομηρικό ζήτημα, σ. 93 • 1.9.4. Η σημερινή εκδοχή του Ομηρικού ζητήματος, σ. 76 • 1.10. Ο «ελάσσων» Όμηρος, σ. 78 • 1.10.1. Τα ψευδο-ομηρικά έργα, σ. 78 • 1.10.2. Οι Ομηρικοί ύμνοι, σ. 79 • 1.10.3. Ο Μαργίτης, σ. 80 • 1.10.4. Η *Βατραχομομαχία*, σ. 81 • 1.10.5. Τα ομηρικά *Επιγράμματα*, σ. 81

2. Οι Επικοί Κύκλοι και η επική ποίηση μετά τον Όμηρο

82

2.1. Οι Επικοί κύκλοι, σ. 82 • 2.1.1. Χαρακτηριστικά

και θέματα, σ. 82 • 2.1.2. Ο σχηματισμός των Επικών κύκλων, σ. 85 • 2.1.3. Σχέσεις μεταξύ των Κύκλων επών και του Ομήρου. Προβλήματα απόδοσης, σ. 86 • 2.1.4. Σύνθεση και «δημοσιοποίηση» των Κύκλων επών, σ. 87 • 2.1.5. Οι τύχες των επικών θεμάτων, σ. 88 • 2.2. Οι επίγονοι της αρχαϊκής επικής ποίησης, σ. 88 • 2.2.1. Τα θέματα, σ. 88 • 2.2.2. Ποιητές με ιστορικά ενδιαφέροντα, σ. 89 • 2.2.3. Άλλοι ημιμυθικοί συγγραφείς, σ. 89 • 2.2.4. Μυθικοί ποιητές, σ. 90 • 2.2.5. Το ιστορικό έπος, σ. 90

3. Ο Ησίοδος και η διδακτική επική ποίηση

3.1. Ησίοδος, σ. 91 • 3.1.1. Η πρώτη εξατομικευμένη παρουσία, σ. 91 • 3.1.2. Η Θεογονία και τα Έργα και Ήμέραι, σ. 92 • 3.1.3. Η δομή των δύο ποιημάτων, σ. 94 • 3.1.4. Ο ποιητής, το έργο και η σκέψη του, σ. 95 • 3.1.5. Άλλα έργα που αποδίδονται στον Ησίοδο, σ. 98 • 3.1.6. Οι τύχες του Ησίοδου, σ. 99 • 3.2. Η διδακτική ποίηση: το ζήτημα του λογοτεχνικού είδους, σ. 100

III. Η λυρική ποίηση

I. Περιστάσεις, συμφραζόμενα, τρόποι εκτέλεσης

1.1. Η λυρική ποίηση, σ. 101 • 1.2. Περιβάλλον και περιστάσεις: τρόπος εκτέλεσης και είδη, σ. 102 • 1.2.1. Οι αφορμές του άσματος. Μονωδία και χορική ποίηση, σ. 102 • 1.2.2. Απαγγελία και μελωδικό άσμα, σ. 103 • 1.2.3. Τα είδη της μελικής ποίησης, σ. 104 • 1.2.4. Μέτρο, γλώσσα, περιεχόμενο, σ. 105 • 1.3. Ατομικότητα, σύμβαση, βιογραφία, σ. 106 • 1.4. Η παράδοση της αρχαϊκής λυρικής ποίησης, σ. 108

2. Ιαμβική και τροχαική ποίηση και ελεγεία

2.1. Ιαμβική και τροχαική ποίηση, σ. 108 • 2.1.1. Ορολογία, μέτρο, γλώσσα, σ. 108 • 2.1.2. Οι περιστάσεις εκτέλεσης των έργων και οι ποιητές, σ. 109 • 2.2. Αρχίλοχος ο Πάριος, σ. 110 • 2.2.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 110 • 2.2.2. Μορφές και θέματα της ποίησης του Αρχίλοχου, σ. 111 • 2.2.3. Γλώσσα και ύφος, σ. 113 • 2.3. Σημωνίδης ο Αμοργίνος, σ. 113 • 2.3.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 113 • 2.3.2. Τα θέματα των σωζόμενων αποσπασμάτων, σ. 114 • 2.3.3. Γλώσσα και ύφος, σ. 115 • 2.4. Ιπώναξ ο Εφέσιος, σ. 115 • 2.4.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 115 • 2.4.2. Καθημερινά θέματα και ιδιωτική ζωή, σ. 115 • 2.4.3. Γλώσσα και ύφος, σ. 117 • 2.5. Η ελεγεία, σ. 117 • 2.5.1. Ορολογία, μέτρο, γλώσσα, σ. 117 • 2.5.2. Οι περιστάσεις εκτέλεσης των συνθέσεων και οι ελεγειακοί ποιητές, σ. 117 • 2.6. Καλλίνος ο Εφέσιος και η παραινετική ελεγεία στην αρχαϊκή Ιωνία, σ. 118 • 2.6.1. Βίος και αποσπάσματα, σ. 118 • 2.6.2. Γλώσσα και ύφος, σ. 119 • 2.7. Τυρταίος, ένας ποιητής στην αρχαϊκή Σπάρτη, σ. 119 • 2.7.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 119 • 2.7.2. Η πολεμική ηθική της πόλεως των οπλιτών, σ. 119 • 2.7.3. Γλώσσα και ύφος, σ. 120 • 2.8. Μίμνερμος ο Κολοφώνιος, ο ποιητής της ανθρώπινης κατάστασης, σ. 121 • 2.8.1. Ο ποιητής και οι ιστορικές συνθήκες, σ. 121 • 2.8.2. Τα θέματα της ποίησής του, σ. 121 • 2.8.3. Γλώσσα και ύφος, σ. 122

• 2.9. Σόλων ο Αθηναίος. Μια πολυδιάστατη ιστορική μορφή, σ. 123 • 2.9.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 123 • 2.9.2. Μια ελεγεία πολιτικού περιεχομένου, σ. 124 • 2.9.3. Τα αποσπάσματα σε ιαμβικό και σε τροχαικό μέτρο, σ. 125 • 2.9.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 126 • 2.10. Θεόγνις από τα Μέγαρα και η γνωμική ελεγεία, σ. 126 • 2.10.1. Ένας ποιητής γνωστός από την άμεση παράδοση, σ. 126 • 2.10.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 127 • 2.10.3. Τα θέματα του θεογονίδιου *corpus*. Η γνωμική ελεγεία, σ. 127 • 2.10.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 129 • 2.11. Φωκυλίδης ο Μιλήσιος και η γνωμική ελεγεία στην Ιωνία, σ. 129 • 2.11.1. Χρονολογία, σ. 129 • 2.11.2. Τα αποσπάσματα, σ. 129 • 2.12. Ξενοφάνης ο Κολοφώνιος, ο ποιητής-φιλόσοφος, σ. 129 • 2.12.1. Μια μοναδική προσωπικότητα, σ. 129 • 2.12.2. Οι ελεγείες, σ. 130 • 2.12.3. Οι Σίλλοι και τα άλλα έργα, σ. 131 • 2.12.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 131

3. Η μελική ποίηση

3.1. Μονωδική και χορική μελική ποίηση, σ. 132 • 3.1.1. Η μουσική και το τραγούδι. Η ποιητική εκτέλεση και τα μέτρα, σ. 132 • 3.1.2. Οι περιστάσεις εκτέλεσης των έργων και οι ποιητές, σ. 133 • 3.2. Τέρπανδος και Αρίων, δύο σχεδόν θρυλικά πρόσωπα, σ. 135 • 3.2.1. Εκπρόσωποι μιας σπουδαίας παράδοσης, σ. 135 • 3.2.2. Τέρπανδρος από την Άντισσα, σ. 135 • 3.2.3. Αρίων ο Μηθυμναίος, σ. 136 • 3.3. Ο Αλκμάν από τις Σάρδεις: η χορική ποίηση στην αρχαϊκή Σπάρτη, σ. 136 • 3.3.1. Ο Αλκμάν και η ποιητική παιδεία της Σπάρτης, σ. 136 • 3.3.2. Τα παρθένια, σ. 136 • 3.3.3. Άλλα αποσπάσματα, σ. 138 • 3.3.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 139 • 3.4. Η μελική ποίηση της Λέσβου. Η Σαπφώ από την Ερεσό, σ. 139 • 3.4.1. Μια ποίηση γένους θηλυκού, σ. 139 • 3.4.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 139 • 3.4.3. Τα μονωδικά αποσπάσματα, σ. 141 • 3.4.4. Τα χορικά αποσπάσματα, σ. 145 • 3.4.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 146 • 3.5. Η μελική ποίηση της Λέσβου: ο Αλκαίος από τη Μυτιλήνη, σ. 146 • 3.5.1. Ένας ποιητής πολιτικά ενεργός, σ. 146 • 3.5.2. Τα αποσπάσματα και τα θέματα της ποίησής του, σ. 146 • 3.5.3. Οι πολιτικοί στίχοι, σ. 147 • 3.5.4. Η θρησκεία και ο μύθος, σ. 149 • 3.5.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 150 • 3.6. Ο Στησίχορος και η επική λυρική ποίηση, σ. 150 • 3.6.1. Η μελική ποίηση αφηγηματικού τύπου, σ. 150 • 3.6.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 151 • 3.6.3. Τα αποσπάσματα, σ. 151 • 3.6.4. Ο ανταγωνισμός στην κιθαρωδική ποίηση και στο αττικό θέατρο, σ. 152 • 3.6.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 152 • 3.7. Ο Ίβυκος από το Ρήγιο. Ερωτική συμποτική ποίηση και αφηγηματική λυρική ποίηση, σ. 153 • 3.7.1. Η περίπτωση του Ίβυκου, σ. 153 • 3.7.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 153 • 3.7.3. Τα αποσπάσματα, σ. 153 • 3.7.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 155 • 3.8. Ο Ανακρέων από την Τέω, ένας αυλικός ποιητής στην αρχαϊκή Ιωνία, σ. 155 • 3.8.1. Ο ποιητής και ο τύραννος, σ. 155 • 3.8.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 156 • 3.8.3. Ποιητικά θέματα και αποσπάσματα, σ. 156 • 3.8.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 158 • 3.9. Η χορική ποίηση στην Ύστερη Αρχαϊκή εποχή, σ. 159 • 3.9.1. Η μετάβαση από την Αρχαϊκή στην Κλασική εποχή, σ. 159 • 3.9.2. Μορφές

και θέματα, σ. 159 • 3.9.3. Σιμωνίδης, Πίνδαρος, Βακχυλίδης. Η ποίηση ως επάγγελμα, σ. 160 • 3.10. Σιμωνίδης ο Κείος, σ. 160 • 3.10.1. Ο ποιητής της επιτυχίας, σ. 160 • 3.10.2. Η χορική και η ελεγειακή παραγωγή, σ. 161 • 3.10.3. Τα Έγκώμια, σ. 162 • 3.10.4. Ο θρήνος της Δανάης, σ. 163 • 3.10.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 163 • 3.11. Πίνδαρος από τις Κυνός Κεφαλές, σ. 164 • 3.11.1. Ένας μεγάλος ποιητής της τελευταίας περιόδου της αρχαϊκής λυρικής ποίησης, σ. 164 • 3.11.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 164 • 3.11.3. Η παράδοση των έργων, σ. 165 • 3.11.4. Το έργο και η ποιητική του Πίνδαρου, σ. 165 • 3.11.5. Ποιητική σύλληψη και δομή των *Επινίκων*, σ. 167 • 3.11.6. Τα αποσπάσματα, σ. 171 • 3.11.7. Γλώσσα και ύφος, σ. 171 • 3.12. Βακχυλίδης από την Κέα, σ. 172 • 3.12.1. Μια βαριά κληρονομιά, σ. 172 • 3.12.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 172 • 3.12.3. Τα έργα, σ. 172 • 3.12.4. Οι *Επίνικοι*, σ. 173 • 3.12.5. Οι *Διθύραμβοι*, σ. 174 • 3.12.6. Γλώσσα και ύφος, σ. 177 • 3.13. Τρεις ποιήτριες της Ύστερης Αρχαϊκής εποχής, σ. 177 • 3.13.1. Η Κόρινθα από την Τανάγρα, σ. 177 • 3.13.2. Η Τελείλλα από το Άργος και η Πράξιλλα από τη Σικυώνα, σ. 178

IV. Η φιλοσοφία

1. Οι απαρχές της φιλοσοφικής σκέψης 178

1.1. Μύθος και λόγος. Η εμφάνιση του ορθολογικού πνεύματος στη Μ. Ασία, σ. 178 • 1.2. Στοιχεία φιλοσοφικής σκέψης στην αρχαϊκή ποίηση, σ. 179 • 1.3. Ποίηση και φιλοσοφία, σ. 180 • 1.4. Η παράδοση των προσωκρατικών φιλοσόφων, σ. 180 • 1.5. Οι *Επτά Σοφοί*, μια παράδοση ηθικής και πρακτικής σοφίας, σ. 181

2. Η ιωνική φιλοσοφία 181

2.1. Η «σχολή» της Μιλήτου, σ. 181 • 2.1.1. Θαλής ο Μιλήσιος, σ. 182 • 2.1.2. Αναξίμανδρος ο Μιλήσιος, σ. 182 • 2.1.3. Αναξίμενης ο Μιλήσιος, σ. 183 • 2.2. Η εξέλιξη της ιωνικής σκέψης μεταξύ του 6ου και του 5ου αιώνα π.Χ., σ. 183 • 2.2.1. Ηράκλειτος ο Εφέσιος, σ. 183

3. Η φιλοσοφία στη Μεγάλη Ελλάδα μεταξύ του 6ου και του 5ου αιώνα π.Χ. 185

3.1. Η πνευματική μετανάστευση από την Ιωνία, σ. 185 • 3.2. Πυθαγόρας ο Σάμιος, σ. 185 • 3.3. Ξενοφάνης ο Κολοφώνιος, σ. 186 • 3.4. Η ελεατική σχολή, σ. 187 • 3.4.1. Ο Παρμενίδης από την Ελέα, σ. 187 • 3.4.2. Οι μαθητές του Παρμενίδη, Ζήνων και Μέλισσος, σ. 189

V. Η ιστοριογραφία

1. Οι απαρχές της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας 189

1.1. Πρώτα ίχνη ιστορικής συνείδησης στην αρχαϊκή ποίηση, σ. 189 • 1.2. Η προϊστορία της ιστοριογραφίας στην Ανατολή, σ. 191 • 1.3. Η γέννηση της ιστοριογραφίας στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, σ. 191 • 1.4. Η ιωνική λογογραφία και τα πρώτα ιστοριογραφικά είδη, σ. 192 • 1.5. Οι πρώτοι λογογράφοι, Φερεκύδης από τη Σύρο και Κάδμος από τη Μίλητο, σ. 194

2. Εκαταίος ο Μιλήσιος 194

2.1. Ο πρώτος ιστορικός, σ. 194 • 2.2. Οι *Γενεαλογίαι*, σ. 195 • 2.3. Η *Γής περίοδος* και ο γεωγραφικός χάρτης, σ. 196 • 2.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 197

VI. Οι μύθοι

1. Το είδος του μύθου 197

1.1. Καταγωγή και χαρακτηριστικά του είδους, σ. 197 • 1.2. Η λογοτεχνικότητα του μύθου, σ. 197

2. Αίσωπος 198

2.1. Μια ημυμθική μορφή, σ. 198 • 2.2. Οι μύθοι, σ. 198

H ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

I. Η εποχή

1. Η κλασική εποχή και η ιδέα του «κλασική» 201

2. Η Ελλάδα μετά τους Περσικούς πολέμους 202

2.1. Πολιτικές αλλαγές στο πρώτο μισό του 5ου αιώνα, σ. 202 • 2.2. Η εποχή του Περικλή και ο Πελοποννησιακός πόλεμος, σ. 204 • 2.3. Οι Έλληνες της Δύσης, σ. 204 • 2.4. Ο 4ος αιώνας: από την ηγεμονία της Σπάρτης στην κατάκτηση της Ελλάδας από τους Μακεδόνες, σ. 205

3. Τα λογοτεχνικά είδη της κλασικής εποχής 206

Χρονολογικός πίνακας των κυριότερων ιστορικών γεγονότων, σ. 208

II. Από τη φιλοσοφία του όντος στην πολλαπλότητα

1. Το ζήτημα της φαινομενικής πραγματικότητας 211

1.1. Το ζήτημα της πολλαπλότητας, σ. 211 • 1.2. Εμπειρογνώμη από τον Ακράγαντα, σ. 211 • 1.3. Αναξαγόρας από τις Κλαζομενές, σ. 213 • 1.4. Αναξαγόρειοι φιλόσοφοι, σ. 215

2. Η ατομική θεωρία και ο Δημόκριτος 215

2.1. Οι ατομικοί φιλόσοφοι, σ. 215 • 2.2. Δημόκριτος από τα Άβδηρα, σ. 215

III. Οι απαρχές του θεάτρου και ο Αισχύλος

1. Η δραματουργία στον ελληνικό κόσμο 217

1.1. Τα θεατρικά είδη, σ. 217 • 1.1.1. Δραματουργία και θεατρικό κείμενο, σ. 217 • 1.1.2. Τα θεατρικά είδη: οι διάφορες περίοδοι, σ. 218 • 1.1.3. Τα θέματα, σ. 218 • 1.2. Οι παραστάσεις, σ. 222 • 1.2.1. Το θέατρο και η πόλις, σ. 222 • 1.2.2. Το αρχιτεκτονικό πλαίσιο: το αρχαιοελληνικό θέατρο, σ. 222 • 1.2.3. Το χρονικό πλαίσιο: οι δραματικοί αγώνες στην Αθήνα, σ. 223 • 1.2.4. Το κοινωνικό περιβάλλον: οι λειτουργίες, σ. 224 • 1.2.5. Το κοινωνικό περιβάλλον: το κοινό, σ. 226 • 1.3. Τα δομικά στοιχεία του κειμένου, σ. 227 • 1.3.1. Η φύση της θεατρικής παράδοσης, σ.

227 • 1.3.2. Τα δομικά χαρακτηριστικά της τραγωδίας, σ. 227 • 1.3.3. Η δομή της Αρχαίας κωμωδίας, σ. 228 • 1.4. Η καταγωγή της τραγωδίας και της κωμωδίας, σ. 229 • 1.4.1. Ένα αρχαίο ζήτημα, σ. 229 • 1.4.2. Η καταγωγή της τραγωδίας, σ. 229 • 1.4.3. Η καταγωγή της κωμωδίας, σ. 231 • 1.5. Ο πολιτικός χαρακτήρας της τραγωδίας και της κωμωδίας, σ. 232 • 1.5.1. Το θέατρο και η δημοκρατική πόλις, σ. 232 • 1.5.2. Ο πολιτικός χαρακτήρας της τραγωδίας, σ. 233 • 1.5.3. Ο πολιτικός χαρακτήρας της Αρχαίας κωμωδίας, σ. 233

2. Οι πρώτοι τραγικοί και ο Αισχύλος

235

2.1. Οι πρώτοι τραγικοί, σ. 235 • 2.1.1. Θέσπις ο Αθηναίος, σ. 235 • 2.1.2. Φρόνιχος ο Αθηναίος, σ. 235 • 2.1.3. Χοιρίλος, Πρατίνας, Αριστέας, Πολυφράσμων, σ. 236 • 2.2. Αισχύλος, σ. 236 • 2.2.1. Ο πρώτος μεγάλος τραγικός, σ. 236 • 2.2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 237 • 2.2.3. Έργα, σ. 238 • 2.2.4. Πέρσαι, σ. 239 • 2.2.5. Ο Θηβαϊκός μύθος και οι Έπτα επί Θήβας, σ. 240 • 2.2.6. Ίκέτιδες, σ. 242 • 2.2.7. Προμηθεύς Δεσμώτης, σ. 243 • 2.2.8. Ο μύθος των Ατρειδών και η Όρεστέια, σ. 244 • 2.2.9. Οι χαμένες τραγωδίες, σ. 249 • 2.2.10. Αποσπάσματα από σατυρικά δράματα, σ. 249 • 2.2.11. Θεματικοί άξονες του αισχύλειου θεάτρου, σ. 249 • 2.2.12. Γλώσσα και ύφος, σ. 250

IV. Η φιλοσοφία στο περιβάλλον της πόλεως

1. Η Σοφιστική

251

1.1. Μια νέα πνευματική στάση, σ. 251 • 1.2. Γοργίας από τους Λεοντίνους, σ. 253 • 1.3. Πρωταγόρας από τα Άβδηρα, σ. 254 • 1.4. Πρόδικος από την Κέα, σ. 255 • 1.5. Ιππίας ο Ηλείος, σ. 256 • 1.6. Κριτίας ο Αθηναίος, σ. 256 • 1.7. Αντιφών και Θρασύμαχος, σ. 257

2. Ο Σωκράτης και οι Σωκρατικοί

257

2.1. Σωκράτης ο Αθηναίος, σ. 257 • 2.1.1. Ένας σημαντικός σταθμός στην ιστορία της σκέψης, σ. 257 • 2.1.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 258 • 2.1.3. Οι αρχαίες πηγές και η ιστορική μορφή του Σωκράτη, σ. 259 • 2.1.4. Η σκέψη του, σ. 261 • 2.2. Οι Σωκρατικές σχολές, σ. 262 • 2.2.1. Οι «ελάσσονες Σωκρατικοί», σ. 262 • 2.2.2. Ο Αντισθένης και η Κυνική σχολή, σ. 263 • 2.2.3. Ο Αρίστιππος ο Κυρηναίος και η Κυρηναϊκή σχολή, σ. 265 • 2.2.4. Ο Ευκλείδης από τα Μέγαρα και η Μεγαρική σχολή, σ. 265

V. Το αττικό θέατρο κατά την περίοδο της ριζοσπαστικής δημοκρατίας

1. Σοφοκλής

266

1.1. Η εύνοια του κοινού, σ. 266 • 1.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 266 • 1.3. Έργα, σ. 267 • 1.4. Οι τραγωδίες του Τρωικού κύκλου: Αΐας και Φιλοκτήτης, σ. 268 • 1.5. Οι τραγωδίες του Θηβαϊκού κύκλου, σ. 270 • 1.5.1. Αντιγόνη, σ. 270 • 1.5.2. Οιδίππος τύραννος, σ. 272 • 1.5.3. Οιδίππος επί Κολωνῶν, σ. 273 • 1.6.

Ο μύθος του Ηρακλή και οι Τραχίνιαι, σ. 274 • 1.7. Ο μύθος των Ατρειδών και η Ήλέκτρα, σ. 275 • 1.8. Αποσπάσματα από σατυρικά δράματα, σ. 276 • 1.9. Θεματικοί άξονες στο θέατρο του Σοφοκλή, σ. 276 • 1.10. Γλώσσα και ύφος, σ. 278

2. Ευριπίδης

278

2.1. Ένας «παρερμηνευμένος» διανοούμενος, σ. 278 • 2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 280 • 2.3. Τα σωζόμενα έργα, σ. 281 • 2.4. Οι τραγωδίες που βασίζονται στον μύθο του Ηρακλή, σ. 282 • 2.5. Μήδεια, σ. 283 • 2.6. Ίππόλυτος, σ. 285 • 2.7. Οι τραγωδίες του Τρωικού κύκλου, σ. 289 • 2.8. Οι τραγωδίες του Θηβαϊκού κύκλου, σ. 289 • 2.9. Οι τραγωδίες που βασίζονται στον μύθο των Ατρειδών, σ. 291 • 2.10. Ίων, σ. 293 • 2.11. Το σατυρικό δράμα Κύκλωψ, σ. 294 • 2.12. Μία ψευδεπίγραφη τραγωδία: ο Ρήσος, σ. 294 • 2.13. Θεματικοί άξονες του θεάτρου του Ευριπίδη, σ. 294 • 2.14. Γλώσσα και ύφος, σ. 296

3. Ελάσσονες τραγικοί του 5ου αιώνα π.Χ.

296

3.1. Ίων από τη Χίο, σ. 296 • 3.2. Κριτίας και Αγάθων, σ. 297 • 3.3. Άλλοι τραγικοί ποιητές, σ. 297

4. Η αρχαία κωμωδία

298

4.1. Το σικελικό θέατρο. Επίχαρμος και Σώφρων, σ. 298 • 4.1.1. Ο Επίχαρμος και η σικελική κωμωδία, σ. 298 • 4.1.2. Ο Σώφρων και ο μίμος, σ. 298 • 4.2. Η Αρχαία αττική κωμωδία, σ. 299 • 4.2.1. Το κωμικό θέατρο και η δημοκρατική πόλις, σ. 299 • 4.2.2. Οι απαρχές της αττικής κωμωδίας, σ. 299 • 4.2.3. Η πρώτη γενιά κωμωδιογράφων, σ. 300 • 4.2.4. Η δεύτερη γενιά κωμωδιογράφων, σ. 301

5. Αριστοφάνης

303

5.1. Ο Αριστοφάνης μεταξύ κωμικού και καθήκοντος, σ. 303 • 5.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 304 • 5.3. Τα έργα, σ. 305 • 5.4. Οι σωζόμενες κωμωδίες, σ. 306 • 5.4.1. Οι πολιτικές κωμωδίες, σ. 306 • 5.4.2. Η στροφή στην ουτοπία, σ. 309 • 5.4.3. Τα τελευταία δράματα: Έκκλησιάζουσαι και Πλούτος, σ. 313 • 5.5. Τα θέματα της αριστοφανικής ποιητικής, σ. 314 • 5.6. Γλώσσα και ύφος, σ. 316 • 5.7. Κωμωδιογράφοι μεταγενέστεροι του Αριστοφάνη, σ. 316

VI. Το θέατρο κατά τον 4ο αιώνα π.Χ.

1. Η τραγωδία

317

1.1. Η τραγωδία κατά στον 4ο αιώνα π.Χ., σ. 317

2. Η κωμωδία

318

2.1. Η κωμωδία κατά τον 4ο αιώνα, σ. 318 • 2.2 Από την Αρχαία στη Μέση κωμωδία, σ. 318 • 2.3. Χαρακτήρες της Μέσης κωμωδίας, σ. 318 • 2.4. Ποιητές της Μέσης κωμωδίας, σ. 319

VII. Η επική και η λυρική ποίηση μεταξύ του 5ου και του 4ου αιώνα π.Χ.

1. Η επική ποίηση και ο Αντίμαχος

320

1.1. Ρήξεις και συνέχειες του επικού είδους, σ. 320 •

- 1.2. Πανύα(σ)σις, σ. 321 • 1.3. Χοιρίλος, σ. 322 •
1.4. Αντίμαχος, σ. 323

2. Η μουσική και η λυρική ποίηση κατά τον 5ο και τον 4ο αιώνα π.Χ. 325

- 2.1. Η μουσική θεωρία κατά τον 5ο αιώνα π.Χ. και ο Δάμων, σ. 325 • 2.2. Μουσικές θεωρίες και πολεμικές, σ. 327 • 2.3. Τιμόθεος από τη Μίλητο, σ. 328 • 2.4. Ήρινα, σ. 328

VIII. Η ιατρική και ο Ιπποκράτης

1. Η ιατρική κατά την Αρχαϊκή εποχή 328

- 1.1. Δύο διαφορετικές όψεις του γιατρού και της ιατρικής, σ. 328 • 1.2. Η ιατρική γραμματεία, σ. 329

2. Ο Ιπποκράτης από την Κω και το *Corpus Hippocraticum* 330

- 2.1. Η παράδοση του Ιπποκράτη. Ο Ιπποκράτης ως απόγονος ιατρικής οικογένειας, σ. 330 • 2.2. *Corpus Hippocraticum*, σ. 330

IX. Η ιστοριογραφία του 5ου αιώνα π.Χ.

1. Τα ιστοριογραφικά είδη κατά τον 5ο αιώνα π.Χ. 333

- 1.1. Συνέχεια και νέες εξελίξεις, σ. 333 • 1.1.1. Ιστορίες βαρβαρικών λαών. *Περσικά και Λυδικά*, σ. 333 • 1.1.2. Συγγραφείς γενεαλογικών έργων. Ακουσίλαος και Φερεκύδης, σ. 335 • 1.2. Η τοπική ιστοριογραφία, σ. 335 • 1.2.1. Οι απαρχές της αρχαιοελληνικής ιστοριογραφίας στη Δύση. Ίππυς και Αντίοχος, σ. 335 • 1.2.2. Η τοπική ιστοριογραφία στην Ελλάδα. Ελλάνικος και Δαμάστης, σ. 336

2. Ηρόδοτος 337

- 2.1. Ηρόδοτος, ο «πατέρας της ιστορίας», σ. 337 • 2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 338 • 2.3. Η χρονολογία γέννησης, η δημοσίευση των *Ιστοριών*, τα ταξίδια, σ. 340 • 2.4. Το ιστορικό έργο, σ. 341 • 2.5. Το «ηροδότειο ζήτημα», σ. 346 • 2.6. Οι πηγές, η μέθοδος, το ιστοριογραφικό περιεχόμενο, σ. 348 • 2.7. Ύφος και γλώσσα, σ. 350

3. Θουκυδίδης 351

- 3.1. Η πολιτική ιστοριογραφία, σ. 351 • 3.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 352 • 3.3. Το έργο του, σ. 353 • 3.4. Το «θουκυδίδειο ζήτημα», σ. 357 • 3.5. Πολιτισμικές επιρροές, σ. 358 • 3.6. Η ιστοριογραφική μέθοδος, σ. 360 • 3.7. Γλώσσα και ύφος, σ. 362

X. Ρητορική και ρητορεία τον 5ο αιώνα π.Χ.

1. Οι απαρχές της ρητορικής 363

- 1.1. Οι απαρχές στη Σικελία, σ. 363 • 1.2. Οι αρχαίες ρητορικές τέχνες, σ. 364 • 1.3. Η Αθήνα και η κλασική ρητορεία, σ. 365 • 1.4. Η *Ρητορική προς Αλέξανδρον*, σ. 366

2. Ρητορική και ρητορεία στα τέλη του 5ου αιώνα π.Χ. 367

- 2.1. Αντιφών από τον Ραμούντα, σ. 367 • 2.1.1. Ένας

- και μοναδικός Αντιφών, σ. 367 • 2.1.2. Οι λόγοι, σ. 367 • 2.2. Λυσίας, σ. 368 • 2.2.1. Ο ρόλος του λογογράφου στην αθηναϊκή δίκη, σ. 368 • 2.2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 369 • 2.2.3. *Corpus Lysiacum*, σ. 370 • 2.2.4. Οι δικανικοί λόγοι, σ. 370 • 2.2.5. Οι μη δικανικοί λόγοι, σ. 372 • 2.2.6. Το ύφος, σ. 372 • 2.3. Ανδοκίδης, σ. 372 • 2.3.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 372 • 2.3.2. Οι λόγοι, σ. 373

XI. Η ιστοριογραφία μετά τον Θουκυδίδη

1. Ξενοφών 373

- 1.1. Γόνιμος συγγραφέας, πολιτικός άνδρας, στρατιωτικός ηγέτης, σ. 373 • 1.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 374 • 1.3. Τα έργα, σ. 375 • 1.4. Τα ιστοριογραφικά και βιογραφικά έργα, σ. 375 • 1.5. Τα σωκρατικά έργα, σ. 377 • 1.6. Τα τεχνικά, ηθικά και πολιτικά εγχειρίδια, σ. 380 • 1.7. Γλώσσα και ύφος, σ. 382 • 1.8. Η ψευδο-ξενοφώντεια *Αθηναίων Πολιτεία*, σ. 383

2. Η ιστοριογραφία του 4ου αιώνα π.Χ. 384

- 2.1. Η εξέλιξη του ιστοριογραφικού είδους, σ. 384 • 2.2. Τα *Έλληνικά* της Οξυρύγχου, σ. 384 • 2.3. Φίλιστος ο Συρακόσιος και η σικελική ιστοριογραφία, σ. 385 • 2.4. Κτησίας από την Κνίδα, σ. 386 • 2.5. Έφορος από την Κύμη, σ. 386 • 2.5.1. Ένας ιστορικός μαθητής του Ισοκράτη, σ. 386 • 2.5.2. Τα έργα, σ. 387 • 2.5.3. Η περί ιστορίας αντίληψη, σ. 387 • 2.5.4. Το ύφος, σ. 388 • 2.6. Θεόπομπος ο Χίος, σ. 388 • 2.6.1. Ένας πολυγράφος ιστορικός, σ. 388 • 2.6.2. Έργα, σ. 388 • 2.6.3. Η περί ιστορίας αντίληψη, σ. 390 • 2.6.4. Το ύφος, σ. 390 • 2.7. Οι Αθιδογράφοι, σ. 390 • 2.7.1. Οι *Αθτίδες*, ένα αμφιλεγόμενο είδος, σ. 390 • 2.7.2. Οι Αθιδογράφοι, σ. 391 • 2.8. Αινείας ο Τακτικός και οι στρατιωτικές πραγματείες, σ. 393 • 2.8.1. Οι στρατιωτικές πραγματείες, σ. 393 • 2.8.2. Αινείας ο Τακτικός, σ. 394

XII. Η ρητορεία του 4ου αιώνα π.Χ.

1. Ισοκράτης 394

- 1.1. Ένα οικογενειακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα μεταξύ ρητορικής και πολιτικής, σ. 394 • 1.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 395 • 1.3. Το ισοκρατικό *corpus*, σ. 396 • 1.3.1. Οι επιδεικτικοί λόγοι, σ. 396 • 1.3.2. Οι πολιτικοί λόγοι, σ. 397 • 1.3.3. Η συλλογή επιστολών, σ. 399 • 1.4. Μια νέα διδακτική και ρητορική αντίληψη: η διδασκαλία, ο πολιτισμός, η ηθική, η μορφή 399 • 1.5. Οι πολιτικές ιδέες του Ισοκράτη, σ. 401 • 1.6. Γλώσσα και ύφος, σ. 401

2. Δημοσθένης 402

- 2.1. Ρητορική και στρατευμένη πολιτική: συμβουλευτικοί λόγοι ή *δημηγορίες*, σ. 402 • 2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 403 • 2.3. Το δημοσθένειο *corpus*, σ. 405 • 2.3.1. Οι *Κατὰ Φιλίππου* λόγοι, σ. 406 • 2.3.2. Οι *Ολυνθιακοί* λόγοι, σ. 407 • 2.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 407

3. Αισχίνης	408
3.1. Ο αντίπαλος του Δημοσθένη, σ. 408 • 3.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 409 • 3.3. Έργα, σ. 409 • 3.4. Γλώσσα και ύφος, σ. 410	
4. Άλλοι ρήτορες του 4ου αιώνα π.Χ.	410
4.1. Ισαίος, σ. 410 • 4.2. Αλκιδάμας, σ. 411 • 4.3. Υπερείδης, σ. 411 • 4.4. Δημάδης, σ. 412 • 4.5. Λυκούργος, σ. 413 • 4.6. Δείναρχος, σ. 414	

XIII. Η φιλοσοφία κατά τον 4ο αιώνα π.Χ.

1. Ιστορία της λογοτεχνίας και ιστορία της φιλοσοφίας	414
2. Ο Πλάτων και η Αρχαία Ακαδημία	415
2.1. Πλάτων. Ο βίος, σ. 415 • 2.2. Το πλατωνικό <i>corpus</i> , σ. 418 • 2.3. Οι άξονες της πλατωνικής σκέψης, σ. 421 • 2.3.1. Πρώμοι ή «σωκρατικοί» διάλογοι, σ. 422 • 2.3.2. Διάλογοι της ωριμότητας, σ. 423 • 2.3.3. Διάλογοι της όψιμης περιόδου, σ. 427 • 2.4. Οι Επιστολές, σ. 428 • 2.5. Ο συγγραφέας Πλάτων, σ. 428 • 2.6. Η αρχαία Ακαδημία, σ. 430 • 2.6.1. Οι διάδοχοι του Πλάτωνα, σ. 430 • 2.6.2. Διανοούμενοι και επιστήμονες στην Αρχαία Ακαδημία, σ. 430	
3. Ο Αριστοτέλης και η σχολή του	431
3.1. Αριστοτέλης, φιλόσοφος και θεωρητικός της λογοτεχνίας, σ. 431 • 3.2. Ο βίος, σ. 431 • 3.3. Η παράδοση των έργων, σ. 433 • 3.4. Έξωτερικοί λόγοι και έργα ιστορικής-αρχαιολογικής λογιούσης, σ. 434 • 3.4.1. «Πλατωνικά» έργα, σ. 434 • 3.4.2. Ηθικοπολιτικά έργα, σ. 435 • 3.4.3. Ιστορία της λογοτεχνίας, της ρητορικής, της φιλοσοφίας, των επιστημών, σ. 435 • 3.4.4. Ιστορική λογιούση και πραγματολογική τεκμηρίωση, σ. 435 • 3.5. Έσωτερικοί λόγοι, σ. 436 • 3.5.1. Έργα θεωρητικής φιλοσοφίας, σ. 437 • 3.5.2. Έργα πρακτικής φιλοσοφίας, σ. 439 • 3.5.3. Έργα σχετικά με τις ποιητικές δραστηριότητες, σ. 440 • 3.6. Σημασία και επιρροή της λόγιας και αρχαιοδιφικής αριστοτελικής δραστηριότητας, σ. 444 • 3.7. Γλώσσα και ύφος, σ. 446 • 3.8. Ο Θεόφραστος και η Περιπατητική σχολή, σ. 446 • 3.8.1. Η κληρονομιά του Αριστοτέλη, σ. 446 • 3.8.2. Άλλες προσωπικότητες της Περιπατητικής σχολής, σ. 447	

Η ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

I. Η εποχή	
1. Η Ελληνιστική εποχή	449
2. Η Ελλάδα κατά την Ελληνιστική εποχή	450
3. Η διάδοση του ελληνικού πολιτισμού. Τα νέα κέντρα	452
4. Τα λογοτεχνικά είδη στην Ελληνιστική εποχή	454

Χρονολογικός πίνακας των κυριότερων ιστορικών γεγονότων, σ. 455

II. Το θέατρο

I. Η Νέα κωμωδία και ο Μένανδρος	459
1.1. Η ελληνιστική κοινωνία και η Νέα κωμωδία, σ. 459 • 1.2. Οι δημιουργοί της Νέας κωμωδίας, σ. 460 • 1.3. Μένανδρος, ιστορικό πλαίσιο και βιογραφικά στοιχεία, σ. 460 • 1.3.1. Η παράδοση των κωμωδιών, σ. 461 • 1.3.2. Η δραματουργία του Μενάνδρου, σ. 462 • 1.3.3. Οι καλύτερα σωζόμενες κωμωδίες, σ. 464 • 1.3.4. Ο ποιητικός και ηθικός κόσμος του Μενάνδρου, σ. 466 • 1.3.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 467 • 1.3.6. Οι τύχες του Μενάνδρου, σ. 467	
2. Η τραγωδία και οι Φλύακες	467
2.1. Η κληρονομιά της κλασικής τραγωδίας και οι νέες εξελίξεις, σ. 467 • 2.2. Η παραγωγή τραγωδιών στην Ελληνιστική εποχή, σ. 468 • 2.3. Οι φλύακες ή ιλαροτραγωδία, σ. 469 • 2.4. Ρίνθων, σ. 469	

III. Φιλολογία, γραμματική, λογιούση

I. Η λόγια λογοτεχνία	470
1.1. Φιλολογία, γραμματική, παράδοση και ερμηνεία των κειμένων, σ. 470 • 1.2. Κειμενική φιλολογία και υπομνηματισμός των έργων, σ. 471 • 1.3. Η λεξικογραφία, σ. 472 • 1.4. Η γραμματική, σ. 473 • 1.5. Η παροιμοιογραφία, σ. 474 • 1.6. Η βιογραφία, σ. 475	
2. Η φιλολογία στην Αλεξάνδρεια και την Πέργαμο	475
2.1. Η προαλεξανδρινή ερμηνευτική παράδοση, σ. 475 • 2.2. Η αλεξανδρινή φιλολογία. Από τον Ζηνόδοτο έως τον Αρίσταρχο, σ. 475 • 2.3. Η φιλολογία στην Πέργαμο, σ. 479 • 2.4. Από τον Αρίσταρχο έως την Εποχή του Αυγούστου, σ. 481	

IV. Η ποίηση κατά την Ελληνιστική εποχή

I. Λόγιοι ποιητές και διασταύρωση των ειδών	483
1.1. Μια ριζικά νέα ποιητική συνείδηση, σ. 483 • 1.2. Τα ποιητικά είδη, σ. 484	
2. Η ελεγεία και το επίγραμμα	485
2.1. Ελεγεία, σ. 485 • 2.1.1. Η αφηγηματική ελεγεία – Ο μύθος και ο έρωτας, σ. 485 • 2.1.2. Φιλιτάς από την Κω, σ. 486 • 2.1.3. Ερμησιάναξ από την Κολοφώνα, σ. 487 • 2.1.4. Φανοκλής, σ. 487 • 2.1.5. Σμίας ο Ρόδιος, σ. 488 • 2.1.6. Αλέξανδρος ο Αιτωλός, σ. 488 • 2.1.7. Παρθένιος από τη Νίκαια, σ. 488 • 2.2. Το επίγραμμα, σ. 488 • 2.2.1. Οι απαρχές της επιγραμματικής ποίησης, σ. 488 • 2.2.2. Το επίγραμμα στην Κλασική εποχή, σ. 489 • 2.2.3. Το ελληνιστικό επίγραμμα και οι «σχολές» των επιγραμματοποιών, σ. 489 • 2.2.4. Η «Πελοποννησιακή σχολή», σ. 490 • 2.2.5. Η «Ιωνική-Αλεξανδρινή σχολή», σ. 491 • 2.2.6. «Η Φοινικική σχολή», σ. 493 • 2.2.7. Η ανθολογική παράδοση του αρχαιοελληνικού επιγράμματος, σ. 493	
3. Καλλίμαχος, η νέα ποιητική και φιλολογία	494
3.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 494 • 3.2. Τα έργα, σ. 495 • 3.2.1. Τα χαμένα έργα, σ. 495 • 3.2.2. Τα σωζόμενα	

και αποσπασματικά έργα, σ. 496 • 3.3. Οι Ύμνοι, σ. 496 • 3.4. Τα Αίτια, σ. 498 • 3.5. Οι Ύμνοι, σ. 500 • 3.6. Τα Ἐπιγράμματα, σ. 502 • 3.7. Η Ἐκάλη, σ. 502 • 3.8. Η ποιητική του Καλλίμαχου, σ. 503 • 3.9. Γλώσσα και ύφος, σ. 505 • 3.10. Οι τύχες του έργου, σ. 505

4. Η διδακτική ποίηση 505

4.1. Στα ίχνη της παράδοσης του εξαμέτρου, σ. 505 • 4.2. Άρατος από τους Σόλους. Ἐμμετρη αστρονομία, σ. 506 • 4.3. Νίκανδρος ο Κολοφώνιος, σ. 507

5. Η ελληνιστική επική ποίηση και ο Απολλώνιος ο Ρόδιος 508

5.1. Η επική ποίηση στην Ελληνιστική εποχή, σ. 508 • 5.1.1. Η εξέλιξη του είδους, σ. 508 • 5.1.2. Η μη σωζόμενη επική παραγωγή, σ. 509 • 5.2. Απολλώνιος ο Ρόδιος, σ. 510 • 5.2.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 510 • 5.2.2. Το έργο, σ. 510 • 5.2.3. Τα Αργοναυτικά, σ. 511 • 5.2.4. Το επικό πρότυπο και η ελληνιστική ποιητική, σ. 513 • 5.2.5. Γλώσσα και ύφος, σ. 516 • 5.2.6. Η πρόσληψη του έργου, σ. 516

6. Ο Θεόκριτος και η βουκολική ποίηση 516

6.1. Βουκολική-ποιμενική ποίηση και ελληνιστική ποιητική, σ. 516 • 6.2. Θεόκριτος από τις Συρακούσες, σ. 517 • 6.2.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 517 • 6.2.2. Τα έργα, σ. 518 • 6.2.3. Τα βουκολικά Ειδύλλια, σ. 518 • 6.2.4. Τα άλλα ειδύλλια, σ. 520 • 6.2.5. Ἐπιγράμματα, σ. 521 • 6.2.6. Η ποιητική του Θεόκριτου, σ. 521 • 6.2.7. Γλώσσα και ύφος, σ. 521 • 6.3. Το βουκολικό corpus: Μόσχος, Βίων, τα τεχνοπαίγνια, σ. 521

7. Αρχαία είδη και νέες ποιητικές 522

7.1. Επιλογή και διάσωση, σ. 522 • 7.2. Λυκόφρων από τη Χαλκίδα, σ. 523 • 7.3. Ευφορίων από τη Χαλκίδα, σ. 524 • 7.4. Σωτάδης, σ. 524 • 7.5. Ιαμβογράφοι: Φοίνιξ και Κερκίδας, σ. 525 • 7.6. Μελινώ, σ. 525

8. Ο μίμος και ο Ηρώδας 525

8.1. Ο μίμος, ένα δραματικό είδος λαϊκής καταγωγής, σ. 525 • 8.2. Οι Μιμίαμβοι του Ηρώδα, σ. 526

V. Η ελληνιστική φιλοσοφία

1. Η υπεροχή της ηθικής και το πρόβλημα της ευδαιμονίας 528

1.1. Γενικά χαρακτηριστικά, σ. 528 • 1.2. Οι φιλοσοφικές σχολές της Ελληνιστικής εποχής, σ. 529

2. Ο Σκεπτικισμός 531

2.1. Η έννοια της σκέψεως στην ελληνική φιλοσοφία, σ. 531 • 2.2. Ο Πύρρων και ο Σκεπτικισμός, σ. 531 • 2.3. Ο Σκεπτικισμός και η Ακαδημία, σ. 532

3. Ο Επικουρισμός 533

3.1. Μια απεγνωσμένη αισιοδοξία, σ. 533 • 3.2. Βίος και έργα του Επίκουρου, σ. 533 • 3.3. Η διδασκαλία του, σ. 534 • 3.4. Η σχολή μετά τον Επίκουρο, σ. 535

4. Ο Στωικισμός 536

4.1. Μια ορθολογική απάντηση στο ζήτημα της ευτυχίας, σ. 536 • 4.2. Ο Ζήνων και η Αρχαία Στοά, σ. 536 • 4.3. Οι θεωρίες της Αρχαίας Στοάς, σ. 537 • 4.4. Η Μέση Στοά, σ. 538

VI. Οι επιστήμες

1. Μαθηματικά, αστρονομία, μηχανική 539

1.1. Ο κεντρικός ρόλος του αλεξανδρινού επιστημονικού πολιτισμού, σ. 539 • 1.2. Αστρονομία, σ. 540 • 1.3. Μαθηματικά και μηχανική, σ. 541

2. Ιατρική 544

2.1. Η ιατρική στην Αλεξάνδρεια. Δογματικοί και Εμπειρικοί, σ. 544 • 2.2. Η Μεθοδική σχολή, σ. 546 • 2.3. Η Πνευματική σχολή, σ. 546

VII. Η ρητορεία και η ρητορική

1. Ο θρίαμβος της τέχνης 547

1.1. Μια παραγωγή με ανεπαρκείς μαρτυρίες, σ. 547 • 1.2. Το ενδιαφέρον για τη ρητορική τεχνική, σ. 548

2. Οι σχολές της ρητορικής 549

2.1. Ο Ηγησίας από τη Μαγνησία και ο Ασianiσμός, σ. 549 • 2.2. Ο Αττικισμός, σ. 549 • 2.3. Οι σχολές της Ρόδου, σ. 550 • 2.4. Ερμαγόρας από την Τήμνο, σ. 550

VIII. Η ιστοριογραφία

1. Προβλήματα και τάσεις της ελληνιστικής ιστοριογραφίας 551

1.1. Απώλεια των κειμένων και προβλήματα ανασύνθεσης, σ. 551 • 1.2. Επισκόπηση της ελληνιστικής ιστοριογραφίας, σ. 552 • 1.3. Οι ιστορικοί του Αλέξανδρου, σ. 552 • 1.3.1. Η γέννηση ενός είδους, σ. 552 • 1.3.2. Συγγραφείς και έργα της εποχής του Αλέξανδρου, σ. 554 • 1.3.3. Συγγραφείς και έργα μετά τον Αλέξανδρο, σ. 557 • 1.4. Ιστοριογραφικά είδη στην Εποχή των Διαδόχων, σ. 558 • 1.4.1. Ιστορίες των Διαδόχων. Ιερώνυμος από την Καρδία, Φύλαρχος, σ. 558 • 1.4.2. Τοπική ιστοριογραφία, σ. 560 • 1.4.3. Σικελική ιστοριογραφία. Τίμαιος ο Ταυρομενίτης, σ. 561 • 1.4.4. Ιστορικοί και πολυγράφοι, σ. 562

2. Πολύβιος 564

2.1. Ένας Έλληνας στη Ρώμη, σ. 564 • 2.2. Τα ελάχιστα έργα, σ. 565 • 2.3. Ιστορίες, σ. 565 • 2.4. Οι πηγές του Πολύβιου, σ. 568 • 2.5. Η αντίληψη περί ιστορίας και ιστοριογραφίας, σ. 568 • 2.6. Γλώσσα και ύφος, σ. 571

3. Η ιστοριογραφία μετά τον Πολύβιο 571

3.1. Ποσειδώνιος από την Απάμεια, σ. 571 • 3.2. Διόδωρος ο Σικελιώτης, σ. 572 • 3.3. Νικόλαος ο Δαμασκηνός, σ. 575 • 3.4. Κάστωρ ο Ρόδιος, σ. 575 • 3.5. Αντιρωμαϊκή ιστοριογραφία, σ. 576

IX. Η ελληνοεβραϊκή λογοτεχνία

1. Οι Εβραίοι της Αλεξάνδρειας και η Βίβλος των Εβδομήκοντα 576

1.1. Η Βίβλος, θεμελιώδες κείμενο του εβραϊκού πολιτισμού, σ. 576 • 1.2. Οι Εβδομήκοντα στις αρχαίες πηγές. Η Επιστολή του Αριστέα, σ. 576 • 1.3. Η Αλε-

- Ξάνδρεια και ο ελληνοεβραϊκός πολιτισμός, σ. 577 •
 1.4. Άλλες ελληνικές μεταφράσεις της Βίβλου, σ. 578
2. Ελληνόγλωσση εβραϊκή λογοτεχνία 578
 2.1. Ο Αριστόβουλος και η ερμηνεία της Βίβλου, σ. 578
 • 2.2. Η Έξαγωγή του Εζεκιήλ, σ. 579 • 2.3. Το μυθιστόρημα του Ιωσήφ και της Ασενέθ, σ. 579

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

I. Η εποχή

1. Η αυτοκρατορική εποχή 581
 2. Τα γεγονότα στην Ελλάδα κατά την Αυτοκρατορική εποχή 582
 3. Η δίγλωσση αυτοκρατορία. Ενσωμάτωση και αντιστάσεις 584
 4. Κλασικισμός, Αττικισμός και Δεύτερη σοφιστική 585
 5. Τα λογοτεχνικά είδη της Αυτοκρατορικής εποχής 586

Χρονολογικός πίνακας ιστορικών γεγονότων, σ. 588

II. Η ρητορική και η λογοτεχνική κριτική

1. Ρητορικές τάσεις στη Ρώμη του Αυγούστου 589
 1.1. Η εδραίωση της ελληνικής ρητορικής στη Ρώμη, σ. 589 • 1.2. Απολλόδωρος από την Πέργαμο και Θεόδωρος από τα Γάδαρα, σ. 590
 2. Διονύσιος ο Αλικαρνασσεάς 591
 2.1. Ένα πρόσωπο-κλειδί, σ. 591 • 2.2. Τα έργα, σ. 591
 3. Η ρητορική-υφολογική διαμάχη 592
 3.1. Καικίλιος από την Καλή Ακτή, σ. 592 • 3.2. Η πραγματεία *Περί ύψους*, σ. 593 • 3.3. Δημήτριος, σ. 594
 4. Η διάδοση της ρητορικής κατά την Αυτοκρατορική εποχή 594
 5. Ερμογένης από την Ταρσό 595

III. Η ιστοριογραφία

1. Η ιστοριογραφία στην Εποχή του Αυγούστου και στην Αυτοκρατορική εποχή 596
 1.1. Μια ρωμαιοκεντρική ιστοριογραφία, σ. 596 •
 1.1.1. Η κληρονομιά της ελληνιστικής ιστοριογραφίας, σ. 596 • 1.1.2. Η εδραίωση ενός οικουμενικού πολιτισμού, σ. 597 • 1.2. Διονύσιος ο Αλικαρνασσεάς, σ. 598 • 1.2.1. Ρήτορας και ιστορικός, σ. 598 • 1.2.2. Το ιστοριογραφικό έργο, σ. 598 • 1.3. Έλληνες ιστορικοί της Αυτοκρατορικής εποχής, σ. 599 • 1.3.1. Αππιανός από την Αλεξάνδρεια, σ. 599 • 1.3.2. Αρριανός από τη Νικομήδεια, σ. 600 • 1.3.3. Κάσσιος Δίων, σ. 602 • 1.3.4. Ηρωδιανός, σ. 604 • 1.3.5. Δέξιππος, σ. 605 • 1.3.6. Οι στρατιωτικές πραγματείες. Πολύαινος, σ. 605

- 2. Η ιστοριογραφία στην Ύστερη Αρχαιότητα** 605
 2.1. Ιστοριογραφία και Χριστιανισμός, σ. 605 • 2.2. Ευσέβιος Καισαρείας και εκκλησιαστική ιστοριογραφία, σ. 605 • 2.3. Ζώσιμος, σ. 606 • 2.4. Προκόπιος από την Καισάρεια, σ. 608 • 2.4.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 608 • 2.4.2. Τα έργα, σ. 608 • 2.4.3. Όψεις της ιστοριογραφίας του Προκόπιου, σ. 610 • 2.5. Άλλοι ιστορικοί της Ύστερης Αρχαιότητας, σ. 610

IV. Η γεωγραφική και η περιηγητική γραμματεία

1. Συγγραφείς και λογοτεχνικά είδη 612
 2. Στράβων 613
 2.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 613 • 2.2. Το μη σωζόμενο ιστορικό έργο του, σ. 614 • 2.3. Τα *Γεωγραφικά*, σ. 614
 3. Πausanίας 616
 3.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 616 • 3.2. *Ἑλλάδος περιήγησις*, σ. 617 • 3.3. *Ἡ Περιοήγησις και η ελληνική ιστοριογραφική παράδοση*, σ. 618 • 3.4. Η τύχες του έργου, σ. 619
 4. Κλαύδιος Πτολεμαίος 619
 4.1. Ένας «εγκυκλοπαιδικός» επιστήμονας, σ. 619 • 4.2. Βιογραφικά στοιχεία και κυριότερα συγγράμματα, σ. 619

V. Πλούταρχος από τη Χαιρώνεια

1. Ο Πλούταρχος και η ελληνολατινική παιδεία 620
 2. Βιογραφικά στοιχεία 620
 3. *Corpus Plutarcheum* 620
 4. Βίοι παράλληλοι 620
 4.1. Οι *Βίοι* και η σχέση βιογραφίας και ιστοριογραφίας, σ. 623 • 4.2. Περιπατητικές επιδράσεις στους *Βίους* του Πλουτάρχου, σ. 624
 5. Τα *Ἠθικά* 624
 5.1. Φιλοσοφικά-παιδαγωγικά συγγράμματα, σ. 625 • 5.2. Ηθικο-πολιτικά συγγράμματα, σ. 626 • 5.3. Άλλες πραγματείες διαφόρων θεμάτων, σ. 626 • 5.4. Η υπεροχή της ηθικής, σ. 627
 6. Γλώσσα και ύφος 628
 7. Οι τύχες του έργου 628

VI. Η ελληνοεβραϊκή-χριστιανική λογοτεχνία

1. Η ελληνόγλωσση εβραϊκή λογοτεχνία 628
 1.1. Φίλων ο Αλεξανδρέας, σ. 628 • 1.1.1. Ο Φίλων και το αλεξανδρινό περιβάλλον, σ. 628 • 1.1.2. Ο Φίλων και η *Παλαιά Διαθήκη*. Η αλληγορική ερμηνεία, σ. 629 • 1.1.3. Η σκέψη του, σ. 630 • 1.2. Φλάβιος Ιώσηπος, σ. 630 • 1.2.1. Ένας μείζων μάρτυρας, σ. 630 • 1.2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 631 • 1.2.3. Χρο-

νολόγηση και γενικά χαρακτηριστικά των έργων του, σ. 632 • 1.2.4. Τα ιστορικά του έργα, σ. 632 • 1.2.5. Οι τύχες των ιστορικών έργων, σ. 633 • 1.2.6. Γλώσσα και ύφος, σ. 633

2. Οι πρώτοι αιώνες της χριστιανικής λογοτεχνίας. η Καινή Διαθήκη

633

2.1. Χριστιανισμός και λογοτεχνία, σ. 633 • 2.2. Τα κείμενα της *Καινής Διαθήκης*, σ. 634 • 2.3. Οι επιστολές του Παύλου από την Ταρσό, σ. 635 • 2.4. Τα αφηγηματικά κείμενα: τα *Ευαγγέλια* και οι *Πράξεις Αποστόλων*, σ. 636 • 2.4.1. Το *Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον*, σ. 637 • 2.4.2. Το *Κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον*, σ. 638 • 2.4.3. Το *Κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον* και οι *Πράξεις τῶν Ἀποστόλων*, σ. 639 • 2.4.4. Το *Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον*, σ. 640 • 2.5. Οι επιστολές του Ιωάννη, σ. 640 • 2.6. Η *Ἀποκάλυψις*, σ. 641 • 2.7. Οι επιστολές του Ιακώβου, του Πέτρου και του Ιούδα, σ. 642

VII. Η φιλοσοφική και επιστημονική γραμματεία

1. Η φιλοσοφική γραμματεία

643

1.1. Γενικά χαρακτηριστικά της φιλοσοφικής σκέψης, σ. 643 • 1.1.1. Στον αστερισμό της συνέχειας, σ. 643 • 1.1.2. Φιλοσοφία, ρητορική και λογοτεχνία, σ. 644 • 1.2. Η Ακαδημία και ο Περίπατος, σ. 644 • 1.2.1. Η Ακαδημία: ο Μέσος Πλατωνισμός, σ. 644 • 1.2.2. Η Περιπατητική σχολή, σ. 644 • 1.3. Άλλες φιλοσοφικές σχολές, σ. 645 • 1.3.1. Ο Σκεπτικισμός, σ. 645 • 1.3.2. Ο Κυνισμός, σ. 645 • 1.3.3. Ο Στωικισμός, σ. 646 • 1.3.4. Ο Επικουρισμός, σ. 646 • 1.3.5. Ο Νεοπυθαγορισμός και τα μυστικιστικά ρεύματα, σ. 647 • 1.4. Ο Νεοπλατωνισμός, σ. 647 • 1.4.1. Το λυκόφως της ελληνικής φιλοσοφίας, σ. 647 • 1.4.2. Αμμώνιος Σακκάς, σ. 648 • 1.4.3. Ο Πλωτίνος και η σχολή της Ρώμης, σ. 648 • 1.4.4. Πορφύριος, σ. 649 • 1.4.5. Ο Ιάμβλιχος και η θεωργία, σ. 650 • 1.4.6. Η σχολή της Αθήνας, οι επίγονοι του Νεοπλατωνισμού, σ. 650 • 1.4.7. Η σχολή της Αλεξάνδρειας, σ. 651

2. Η επιστημονική γραμματεία

651

2.1. Η επιστημονική καλλιέργεια στην Αυτοκρατορική εποχή, σ. 651 • 2.2. Η ιατρική και ο Γαληνός, σ. 652 • 2.3. Η «παραεπιστημονική» γραμματεία, σ. 653 • 2.3.1. Το *Corpus Hermeticum*, σ. 653 • 2.3.2. Η ερμηνεία των ονείρων και ο Αρτεμίδωρος, σ. 654

VIII. Η Δεύτερη σοφιστική και ο Λουκιανός

1. Η Δεύτερη σοφιστική

654

1.1. Χαρακτήρες της Δεύτερης σοφιστικής, σ. 654 • 1.1.1. Η υπεροχή της ρητορικής, σ. 64 • 1.1.2. Επιτυχημένοι ρήτορες και διανοούμενοι, σ. 655 • 1.2. Οι «ρήτορες-φιλόσοφοι», σ. 656 • 1.2.1. Η φιλοσοφία και η ρητορική, σ. 656 • 1.2.2. Δίων από την Προύσα, ο αποκαλούμενος Χρυσόστομος, σ. 656 •

1.2.3. Μάξιμος από την Τύρο, σ. 657 • 1.2.4. Φαβωρίνος από το Αρέατο, σ. 658 • 1.2.5. Ηρώδης ο Αττικός, σ. 658 • 1.2.6. Αίλιος Αριστείδης, σ. 659 • 1.2.7. Κλαύδιος Αιλιανός, σ. 660 • 1.2.8. Οι Φιλόστρατοι, σ. 660

2. Λουκιανός από τα Σαμόστατα

661

2.1. Ένα ελεύθερο πνεύμα, σ. 661 • 2.2. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 662 • 2.3. Το *corpus* των έργων του, σ. 662 • 2.3.1. Οι διάλογοι, σ. 663 • 2.3.2. *Ἀληθῆ διηγήματα*, σ. 664 • 2.3.3. *Λούκιος ἡ ὄνος*, σ. 664 • 2.4. Το ύφος, σ. 665

ΙΧ. Η αφηγηματική λογοτεχνία

1. Το μυθιστόρημα

665

1.1. Οι απαρχές και τα χαρακτηριστικά του μυθιστορήματος, σ. 665 • 1.1.1. Ένα «νέο» είδος, σ. 665 • 1.1.2. Οι απαρχές του μυθιστορήματος, σ. 666 • 1.1.3. Η μυθιστορηματική θεματική, σ. 666 • 1.2. *Τὰ περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρόην ἐρωτικὰ διηγήματα* του Χαρίτωνα από την Αφροδισιάδα, σ. 668 • 1.2.1. Ένας σχεδόν άγνωστος δημιουργός, σ. 668 • 1.2.2. Πλοκή, σ. 668 • 1.2.3. Το ιστορικό υπόβαθρο, σ. 669 • 1.2.4. Οι πρωταγωνιστές, σ. 669 • 1.2.5. Η θεαματικότητα της αφήγησης, σ. 670 • 1.2.6. Το ομηρικό πρότυπο, σ. 670 • 1.3. *Τὰ κατ' Ἀνθίαν καὶ Ἄβροκόμην Ἐφεσιακὰ* του Ξενοφώντα από την Έφεσο, σ. 670 • 1.3.1. Ο συγγραφέας και το έργο, σ. 670 • 1.3.2. Πλοκή, σ. 671 • 1.3.3. Μια στεγνή αφήγηση, σ. 671 • 1.3.4. Η θεολογία των Έφεσιακῶν, σ. 671 • 1.4. *Τὰ κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα* του Αχιλλέα Τάτιου, σ. 672 • 1.4.1. Ένα επιτυχημένο μυθιστόρημα, σ. 672 • 1.4.2. Πλοκή, σ. 673 • 1.4.3. Μια σύνθετη και περίτεχνη αφήγηση, σ. 673 • 1.4.4. Η πρωτοπρόσωπη αφήγηση, σ. 674 • 1.5. *Ποιμενικά τὰ κατὰ Δάφνην καὶ Χλόην* του σοφιστή Λόγγου, σ. 674 • 1.5.1. Ένα ποιμενικό μυθιστόρημα που διαδραματίζεται στη Λέσβο, σ. 674 • 1.5.2. Πλοκή, σ. 674 • 1.5.3. Μια πρωτότυπη συνταγή, σ. 675 • 1.5.4. Η σπουδαιότητα του Έρωτα, σ. 675 • 1.5.5. Οι τύχες του έργου, σ. 676 • 1.6. *Αἰθιοπικὰ τὰ περὶ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν* του Ηλιδώρου από την Έμεσα, σ. 676 • 1.6.1. Ένα διαφορετικό κλίμα, σ. 676 • 1.6.2. Η πλοκή, σ. 676 • 1.6.3. Μια δομή με αναδρομές στο παρελθόν, σ. 677 • 1.6.4. Ο θρίαμβος της παρθενίας, σ. 677 • 1.7. Αποσπασματικά και χαμένα μυθιστορήματα, σ. 677 • 1.7.1. Μια κληρονομιά προς ανακάλυψη, σ. 677 • 1.7.2. Το *Μυθιστόρημα του Νίνου*, σ. 678 • 1.7.3. *Μητίοχος καὶ Παρθενόπη*, σ. 678 • 1.7.4. Το *Μυθιστόρημα της Χιόνης*, σ. 678 • 1.7.5. Ο Αντώνιος Διογένης και *Τα ὑπὲρ Θούλην ἄπιστα*, σ. 679 • 1.7.6. Ιάμβλιχος, σ. 679 • 1.7.7. Λολλιανός, σ. 680 • 1.7.8. Άλλα μυθιστορήματα, σ. 680

2. Η νουβέλα, ο μύθος, η επιστολική λογοτεχνία

681

2.1. Η νουβέλα, σ. 681 • 2.2. Ο μύθος, σ. 681 • 2.3. Επιστολογράφοι της Αυτοκρατορικής εποχής, σ. 682

X. Γραμματική, λόγια και συμπληματική γραμματεία

1. Η μελέτη της γραμματικής 683
 1.1. Το απόγειο μιας παράδοσης, σ. 683 • 1.2. Απολλώνιος ο Δύσκολος, σ. 683 • 1.3. Αίλιος Ηρωδιανός, σ. 684
 2. Η ερμηνευτική των κειμένων και η λεξικογραφία 685
 2.1. Φιλολογική ερμηνεία, σ. 685 • 2.2. Λεξικογραφία, σ. 685 • 2.3. Παροιμιογραφία, σ. 687
 3. Η λόγια γραμματεία της Ύστερης Αρχαιότητας και του Βυζαντίου 687
 4. Μετρική και μουσικολογία 687
 4.1. Μετρική. Ηφαιστίων, σ. 687 • 4.2. Αριστείδης Κοϊντιλιανός και μουσικολογία, σ. 688
 5. Ανάλεκτα, συμπλήματα, ανθολόγια 688
 5.1. Χρήσιμα συμπλήματα, σ. 688 • 5.2. Αθήναιος από τη Ναύκρατη, σ. 689 • 5.3. Διογένης Λαέρτιος, σ. 689 • 5.4. Το Ανθολόγιον του Ιωάννη Στοβαίου, σ. 690

XI. Ρητορεία και ρητορική στην Ύστερη Αρχαιότητα

1. Η αναγέννηση της ρητορικής 690
 2. Ιμέριος από την Προύσα 691
 3. Θεμίστιος 691
 4. Λιβάνιος από την Αντιόχεια 692
 5. Ο αυτοκράτορας Ιουλιανός και η παλινόρθωση της ειδωλολατρίας 693
 6. Ευάπιος από τις Σάρδεις 695
 7. Συνέσιος από την Κυρήνη 695
 8. Η σχολή της Γάζας 696

XII. Η ποίηση κατά την Αυτοκρατορική εποχή

1. Επίγραμμα 696
 1.1. Ένα ζωντανό είδος, σ. 696 • 1.2. Οι επιγραμματοποιοί της Αυτοκρατορικής εποχής, σ. 697
 2. Υμνογραφία 698
 2.1. Οι μορφές του ύμνου, σ. 698 • 2.2. Ορφικοί ύμνοι, σ. 699 • 2.3. Οι Μαγικοί ύμνοι, σ. 699
 3. Η λογοτεχνία των χρησμών 699
 4. Επική και διδακτική ποίηση 700
 4.1. Η διάδοση του επικού είδους, σ. 700 • 4.2. Η επική ποίηση ομηρικού τύπου, σ. 701 • 4.3. Νόννος από την Πανόπολη, σ. 702 • 4.4. Η μυθιστορηματική επική ποίηση του Μουσαίου, σ. 703 • 4.5. Η ιστορική και εγκωμιαστική επική ποίηση, σ. 703 • 4.6. Η διδακτική επική ποίηση, σ. 704

XIII. Η ελληνόγλωσση χριστιανική λογοτεχνία

1. Η χριστιανική λογοτεχνία έως τον Κωνσταντίνο 704

- 1.1. Συνέχειες και ασυνέχειες, σ. 704 • 1.2. Οι Αποστολικοί Πατέρες, σ. 706 • 1.2.1. Κλήμης Ρώμης, σ. 706 • 1.2.2. Ιγνάτιος Αντιοχείας, σ. 706 • 1.2.3. Πολύκαρπος Σμύρνης, σ. 707 • 1.2.4. Ψευδο-Βαρνάβας, σ. 707 • 1.2.5. Διακχή, σ. 707 • 1.2.6. Παπίας Ιεραπόλεως, σ. 707 • 1.2.7. Ο Ποιμὴν του Ερμά, σ. 707 • 1.2.8. Παλαιοχριστιανική ποίηση, σ. 708 • 1.2.9. Οι απαρχές της ομιλητικής, σ. 708 • 1.3. Χριστιανοί και ειδωλολάτρες. Οι απολογητές, σ. 708 • 1.3.1. Η εποχή των διωγμών, σ. 708 • 1.3.2. Οι συγγραφείς και τα έργα, σ. 709 • 1.4. Πράξεις και Πάθη των μαρτύρων, σ. 711 • 1.4.1. Πεθαίνοντας για την πίστη, σ. 711 • 1.4.2. Μαρτύριον τῶν Ἁγίων Ἰουστίνου, Χαρίτωνος, Χαριτοῦς, Εὐελπίστου, Ἰέρακος, Λαίονος, Λιβεριανοῦ καὶ τῆς Συνοδίας αὐτῶν καὶ Μαρτύριον Πολυκάρπου, σ. 711 • 1.5. Η εσωτερική πολεμική. Ο αγώνας κατά των αιρέσεων, σ. 712 • 1.5.1. Αιρέσεις και αιρεσιάρχες, σ. 712 • 1.5.2. Γνωστικισμός, σ. 712 • 1.5.3. Αντιαιρετικοί συγγραφείς, σ. 713 • 1.6. Η Αλεξανδρινή σχολή, σ. 714 • 1.6.1. Η ορθολογική μελέτη της αποκάλυψης, σ. 714 • 1.6.2. Κλήμης ο Αλεξανδρέας, σ. 714 • 1.6.3. Ωριγένης, σ. 715 • 1.6.4. Λόγος παραινετικὸς πρὸς Ἑλληνας, σ. 716

2. Η χριστιανική λογοτεχνία μετά τον Κωνσταντίνο 716

- 2.1. Ο Χριστιανισμός, θρησκεία της αυτοκρατορίας, σ. 716 • 2.2. Αλεξάνδρεια. Η αίρεση του Αρειανισμού, σ. 717 • 2.2.1. Ο Αρειανισμός, σ. 717 • 2.2.2. Αθανάσιος Αλεξανδρείας, σ. 717 • 2.3. Ευσέβιος Καισαρείας, σ. 718 • 2.3.1. Βιογραφικά στοιχεία, σ. 718 • 2.3.2. Τα έργα, σ. 718 • 2.4. Συγγραφείς από την περιοχή της Συρίας και της Παλαιστίνης, σ. 719 • 2.4.1. Κύριλλος Ιεροσολύμων, σ. 719 • 2.4.2. Επιφάνιος, σ. 719 • 2.4.3. Απολλινάριος Λαοδικείας, σ. 720 • 2.5. Οι πατέρες της Καππαδοκίας, σ. 720 • 2.5.1. Άγιοι σε παραμεθόριες περιοχές, σ. 720 • 2.5.2. Μέγας Βασίλειος, σ. 720 • 2.5.3. Γρηγόριος Ναζιανζηνός, σ. 722 • 2.5.4. Γρηγόριος Νύσσης, σ. 723 • 2.6. Η Σχολή της Αντιόχειας, σ. 724 • 2.6.1. Η ιστορική-λογοτεχνική βιβλική ερμηνεία, σ. 724 • 2.6.2. Ιωάννης ο Χρυσόστομος, σ. 724 • 2.6.3. Ο Θεοδώρητος Κύρρου και η χριστολογική έριδα, σ. 726 • 2.7. Αφρική, το λυκόφως της αλεξανδρινής σχολής, σ. 726 • 2.7.1. Κύριλλος Αλεξανδρείας, σ. 726 • 2.7.2. Συνέσιος από την Κυρήνη, σ. 727

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ, σ. 729

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ, σ. 781